

Sirküler Tarihi : 03.03.2009
Sirküler No : 2009/053

01.08.2009 TARİHİNDEN İTİBAREN SOSYAL GÜVENLİK KURUMU'NA YAPILACAK SİGORTALI VE İŞYERLERİNE İLİŞKİN BİLDİRİMLER DİĞER BİRİMLERE DE YAPILMIŞ SAYILACAKTIR

Bilindiği gibi çeşitli kanunlar uyarınca sigortalı ve işyerine ilişkin bildirimler yapılmaktadır.

1. YAPILMASI GEREKEN BİLDİRİMLER :

- 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkındaki Kanun'un** 3'üncü maddesi uyarınca Kanun kapsamına girecek mahiyetteki bir müesseseyi işletmekte olanlar; tesis edenler,devir alanlar ve kapatanlarla bu kabil bir müessesenin iştiğal mevzuunu kısmen veya tamamen değiştirenler yahut da kendisine intikal eden böyle bir müesseseyi işletmeye devam edenler veya kapatanlar (müessesenin unvan ve adresini, müessese sahibinin isim ve hüviyetiyle adresini, yapılan işin nev'ini, burada çalışanların miktarını, bir intikal mevzuubahis ise bunun şeklini ve tarihini) işletmeye başlamak veya kapatma yahut da devir alma veya iştiğal nev'ini değiştirme tarihinden itibaren bir ay içinde o iş yerinin kurulu bulunduğu mahal için İş Kanununun uygulanmasıyla görevli makama yazılı olarak bizzat veya taahhütlü mektupla bildirmekle ödevlidirler.
- 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun** 62'nci maddesi uyarınca **işverenler, işe aldığı veya herhangi bir nedenle iş sözleşmesi sona eren işçileri, izleyen ayın 15'ine kadar aylık bildirimle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirmek zorundadırlar.**
- 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun** 48'inci maddesi uyarınca işveren hizmet akdi 51'inci maddede belirtilen hallerden birisine dayalı olarak sona ermiş (yani hizmet akdi işsizlik ödeneğine hak kazanacak şekilde feshedilmiş) sigortalılar hakkında üç nüsha işten ayrılma bildirgesi düzenleyip, 15 gün içinde bir nüshasını **İŞKUR'a göndermek**, bir nüshasının sigortalı işsize vermek ve bir nüshasını da işyerinde saklamakta yükümlüdür.
- 4857 sayılı İş Kanunu'nun** 3'üncü maddesi gereğince, bu Kanun kapsamına giren nitelikte bir işyerini kuran, her ne suretle olursa olsun devralan, çalışma konusunu kısmen veya tamamen değiştiren veya herhangi bir sebeple faaliyetine son veren ve işyerini kapatan işveren, işyerinin unvan ve adresini, çalıştırılan işçi sayısını, çalışma konusunu, işin başlama veya bitme gününü, kendi adını ve soyadını yahut unvanını, adresini, varsa işveren vekili veya vekillerinin adı, soyadı ve adreslerini **bir ay içinde bölge müdürlüğüne** bildirmek zorundadır.
- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun** 8'inci maddesi uyarınca işverenler işe aldıkları kişileri (4/a kapsamında sigortalı sayılan kişileri) sigortalı işe giriş bildirgesi ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmekle yükümlüdürler.
- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun** 9'uncu maddesi uyarınca işverenler işten çıkardıkları kişileri **sigortalı işten çıkış bildirgesi ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmekle yükümlüdürler.**
- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun** 11'inci maddesi uyarınca işverenler işyerlerini en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarihte **işyeri bildirgesi ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmekle yükümlüdürler.** Şirket kuruluşu aşamasında, çalıştıracağı sigortalı sayısını ve bunların işe başlama tarihini, ticaret sicili memurluklarına bildiren işverenlerin, bu bildirimleri kuruma yapılmış sayılır.

2. YAPILAN DÜZENLEME :

Görüldüğü üzere aynı mahiyetteki belgeler farklı formatlarla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bağlı farklı birimlere ayrı ayrı verilmektedir. Bu durumun bürokratik işlemleri artırdığı, zaman ve emek israfına yol açtığı açıktır. Üstelik bu konuda süresinde yapılmayan bildirimler nedeniyle, diğer birimlere bildirimler süresinde yapılmış olsa bile, ceza uygulanmaktadır. İşte bu sorunu ortadan kaldırmak amacıyla 5838 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi ile, **5510 sayılı Kanun'un 8,9 ve 11'inci maddesine göre Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan bildirimlerin, önceki bölümde belirtilen birimlere de yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır.** Başka bir ifade ile işyeri bildirimleri ile işe giriş ve işten çıkış bildirimlerinin sadece Sosyal Güvenlik Kurumu'na verilmesi yeterli olacaktır.

5838 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi ile 5510 sayılı Kanun'a eklenen Ek:1'inci madde aşağıdaki gibidir :

"Kuruma yapılan bazı bildirimlerin yeterli sayılması

EK MADDE 1- İşverenler tarafından 8 inci, 9 uncu ve 11 inci maddelere göre Kuruma yapılan sigortalı ve işyerlerine ilişkin bildirimler; 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi, 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 62 nci maddesi, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesi ve 4857 sayılı İş Kanununun 3 üncü maddesi hükümleri uyarınca Bakanlık ile ilgili bölge müdürlüklerine ve Türkiye İş Kurumuna yapılması gereken bildirimlerin yerine geçer.

Ticaret sicili memurluklarınca işyeri tesciline ilişkin Kuruma yapılan bildirimlerin dışında, ayrıca Bakanlık ilgili bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulmaz.

Geçici 20 nci maddede belirtilen sandıklar, Kuruma devir tarihine kadar iştirakçilerinin sandıkla ilgilerinin başlama ve sona ermesine ilişkin bildirimlerini en geç on gün içinde Kuruma yaparlar.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

Bu çerçevede yapılan ayrı bir düzenleme ile de, 5510 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca sigortalı işten çıkış bildirimlerinin işverenler tarafından süresinde veya belirlenen usulde verilmemesi halinde, her bir sigortalı için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacağı hükme bağlanmıştır. (5838 sayılı Kanun Md.4)

3. YÜRÜRLÜK :

Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan bazı bildirimlerin tüm birimlere yapılmış sayılacağına dair düzenleme ile işten çıkış bildirimlerinin süresinde veya belirlenen usule uygun verilmemesi halinde ceza uygulanmasını öngören düzenleme **1.8.2009 tarihinde yürürlüğe girecektir. Bu nedenle söz konusu tarihe kadar yukarıda belirtilen bildirimlerin ilgili birimlere ayrı ayrı verilmesi mecburiyeti devam etmektedir.** İdari para cezasına muhatap olmamak için bu hususa dikkat edilmesinde yarar vardır.

Saygılarımızla.